

**проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, приет с ПМС № 46 от 2010 г.**

**Информация**

**Откриване / Приключване:** 17.10.2022 г. - 16.11.2022 г. Неактивна

**Номер на консултация:** #7109-K

**Област на политика:** Външна политика, сигурност и отбрана

**Тип консултация:** Акт на Министерския съвет

**Вносител:** Министерство на отбраната

**Тип носител:** Национално

---

За постигане на определените в Програмата за развитие на отбранителните способности на въоръжените сили на Р България до 2032 г. параметри, в направление „Хората в отбраната“ и заложените цели в Плана за развитие на въоръжените сили на Р България до 2026 г., приет с ПМС № 183 от 2021 г., в направление „Образование, наука и обучение“ и във връзка с констатирани проблемни въпроси при прилагане на част от текстовете на Правилника за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ППЗОВСРБ), регламентиращи изпълнението на военната служба, Министерство на отбраната предприема стъпки за промени в ППЗОВСРБ, както следва:

1. За привеждане в съответствие на част от разпоредбите на ППЗОВСРБ със Закона за развитие на академичния съвет на Република България (ЗРАСРБ) и Закона за висшето образование, е необходимо създаването на нарочна уредба за реда и условията за заемане на академични длъжности от военнослужещи и цивилни служители в научните организации от системата на Министерството на отбраната. Регламентира се процедура за назначаване на академична длъжност „асистент“ на военнослужещи, завършили обучение в редовна форма на докторантура в научните организации от системата на Министерството на отбраната, чрез осигуряване на възможност на научния съвет на научната организация, да прави предложение до министъра на отбраната или оправомощено от него длъжностно лице за издаване на заповед за назначаване на академична длъжност „асистент“ на военнослужещи, завършили обучение в редовна форма на докторантура.
2. Необходимо е адаптиране на ППЗОВСРБ към Програмата за развитие на отбранителните способности на Република България 2032 и Плана за развитие на въоръжените сили на Република България до 2026 г. в частта управление на човешките ресурси, както следва:

- прецизират се разпоредби, касаещи назначаването на длъжност на курсанти, които не са издържали държавните изпити или не са защитили дипломните си работи на редовната и на поправителната сесия;

- регламентира се задължението на военнослужещите, получили разрешение от министъра на отбраната за придобиване на научна степен „доктор на науките“, да сключват допълнително споразумение към договора им за военна служба, с оглед гарантиране на възвращаемост на изразходваните средства от страна на Министерството на отбраната;

- предвид спецификата на обучение за придобиване на образователно-квалификационна степен „бакалавър“/„магистър“ по специалностите от професионално направление „Военно дело“ и четвърта степен на професионална квалификация по специалности от професионално направление „Военно дело и отбрана“ военнослужещите ще се вземат в специален щат на министъра на отбрана, с което се защитават правата им и тези на семействата им, при възникване на инцидент, водещ до трайна загуба на работоспособност, телесна повреда, инвалидност или загуба на живот;

- въвежда се допълнително изискване към офицерите, кандидатстващи за обучение за придобиване на образователно-квалификационна степен „магистър“ по специалност „Организация и управление на военни формирования на оперативно ниво“ от професионално направление „Военно дело“ или приравнени на нея обучения в чужбина да са завършили специализиран тактически курс. С оглед осигуряване на възможност за коректно изпълнение на заложеното условие за кандидатстване за обучение във Военна академия „Г. С. Раковски“ и предвид организираното обучение в специализиран тактически курс от средата на настоящата година се предвижда, това изискване да се отнася за учебната 2025/2026 година, като до тогава то ще има препоръчителен характер;

- променя се чл. 111, ал. 3, като до обучение във Военна академия „Г. С. Раковски“ по специалността „Стратегическо ръководство на отбраната и въоръжените сили“ да се допускат само офицерите с военно звание „полковник“/„капитан I ранг“, преминали стратегически курс;

- редуцират се правоимащите по чл. 116б за обучение в курс за придобиване на професионална квалификация по военно дело във висшите военни училища - да бъдат от състава на офицерските кандидати и сержантите (старшините);

- регламентира се в основен текст, чрез допълнение в разпоредбата на чл. 116а от ППЗОВСРБ, възможността за обучение на офицерите, придобили професионална квалификация по военно дело, във висшите военни училища в задочна форма за придобиване на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ в професионално направление „Военно дело“ като една от възможностите им за обучение и в тази връзка се предвижда отмяната на § 101, ал. 1 от Преходните и заключителни разпоредби към Постановление № 191 на Министерския съвет от 4 септември 2017 г. за изменение и допълнение на ППЗОВСРБ, където до настоящия момент беше предложена аналогична уредба без определен времеви хоризонт;

- допълва се чл. 117, като се създава уредба, касаеща зачисляване на военнослужещите в курсове за придобиване и повишаване на квалификацията.

3. Ограничава се обявяването в Регистрите само на вакантните длъжности от военните формирования с висок некомплект за определен период от време, което ще осигури приоритетното комплектуване на формирования с висока степен на готовност, декларирани като принос към колективната отбрана на НАТО, съгласно приетите Цели за способности и такива с висок некомплект с ангажменти към НАТО и ЕС.

4. Отстранява се противоречие между разпоредбите на чл. 77, ал. 1 и ал. 5 от ППЗОВСРБ, при прилагане на процедурата по прекратяване на договора за военна служба и освобождаване от военна служба на основание чл. 162, т. 3 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ЗОВСРБ) (при настъпила негодност за военна служба или психологична непригодност).

5. Синхронизират се процедурите в действащите разпоредби в ППЗОВСРБ с Наредба № 1 от 22 януари 2015 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването (обн. ДВ. бр.7 от 2015 г.), като се осигурява кариерното развитие на лекарите-специализанти, като обучаеми, взети в специален щат на министъра на отбраната.

6. Допълват се хипотезите за прекратяване на командировката за участие в операции и мисии, извън територията на страната по чл.70, ал. 4 от ППЗОВСРБ чрез включване на случаите на прекратяване по семейни причини и когато семейството на военнослужещия е пострадало от бедствие, авария или друго извънредно обстоятелство, както и възможността за прекратяване по мотивирано предложение на командира на Съвместното командване на силите, в случаите по чл.70, ал.3 ОТ ППЗОВСРБ, когато завръщането за продължаване на участието в операцията или мисията не е целесъобразно.

7. Прецизират се процедурите за подбор на служители за заемане на длъжности извън територията на страната в задгранични представителства на Република България и в международни организации или в други международни инициативи.

Подборът по мотивирано предложение на служители за заемане на ръководните длъжности /с изключение на тези, изискващи висше офицерско звание, за които се изисква разглеждане в Съвета по отбрана/ създава възможности за недостатъчна прозрачност и за заобикаляне на конкурсното начало по отношение на определяне на потенциални кандидати за заемане на международните длъжности, поради което се предлага тези длъжности да се определят също чрез конкурс.

8. Отпадат условията за минимален срок за заемане на длъжност при назначаване на длъжност в многонационални формирования или в международни организации или в други международни инициативи на територията на страната с цел тяхното своевременно окомплектоване.

## Отговорна институция

### Отговорна институция

#### Министерство на отбраната

Адрес: София, София 1000, ул.Дякон Игнатий 3

Електронна поща: cao@mod.bg

### Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените адреси;
- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);
- Официалния адрес за кореспонденция.

## Документи

### Пакет основни документи:

[Справка за отразяване на предложенията и становищата - вер. 1.0 | 18.11.2022](#)

[частична оценка ПМС ЗИД\\_ППЗОВСРБ - вер. 1.0 | 17.10.2022](#)

[проект на ПМС\\_ЗИД\\_ППЗОВСРБ - вер. 1.0 | 17.10.2022](#)

[доклад за зид на ППЗОВСРБ - вер. 1.0 | 17.10.2022](#)

---

### Консултационен документ:

---

### Справка становища:

---

## Коментари

[Коментари \(pdf\)](#)

[Коментари \(csv\)](#)

**Автор:** Svetoslav Stoyanov (16.11.2022 14:12)

Промени в параграф 100, респективно параграф 99

Алинея 3 на § 100. (1) (Доп. – ДВ, бр. 67 от 2020 г., в сила от 28.07.2020 г

(3) Офицерите по ал. 1, заемащи длъжности от кариерно поле "командно", за които се изисква образователно-квалификационна степен "магистър" в професионално направление "Военно дело" по специалността "Организация и управление на военни формирования на оперативно ниво" и не са я придобили, могат да заемат съответните длъжности в обхвата на притежаваното военно звание до 31 декември 2022 г.

Да придобие следния вид:

(3) Офицерите по ал. 1, заемащи длъжности от кариерно поле "командно", за които се изисква образователно-квалификационна степен "магистър" в професионално направление "Военно дело" по специалността "Организация и управление на военни формирования на оперативно ниво" и не са я придобили, могат да заемат длъжностите, на които са назначени до навършване на пределна възраст за притежаваното военно звание.

Мотиви:

Налични са обективни или субективни външни причини (служебни, лични или здравословни), поради които някои от старшите офицери с военно звание „подполковник“ или „полковник“ не са успели да кандидатстват, да бъдат приети или да завършат ВА в професионално направление „Военно дело“.

При въвеждането на наложените в § 100 изисквания към квалификацията на старши офицери, длъжностите са били от обхвата на старите професионални кариерни полета – „инженерно-техническо“ или „логистично“. След въвеждане на § 100 и новия класификатор за длъжностите е променена длъжностната характеристика на длъжността единствено, касаеща в кое професионално поле е длъжността – съответно от „професионално“ в „командно“ и изискването за квалификация от професионално направление от „Национална сигурност“ във „Военно дело“, без да има други специфични промени. Т.е. налице е хипотезата, че базовите знания и умения към момента на промяна и след това са били достатъчни за изпълнение на задълженията.

В противоречие на ЗОВС на РБ е нарушен принципа на предвидимост при развитие на военната кариера на офицерите, като са отчетени само интересите на военната служба, без да се отчетат интересите на военнослужещите.

Предлаганите изменения ще дадат възможност на военнослужещите да завършат професионалната си кариера на заеманите от тях длъжности, които са изпълнявали с успех години преди и след влизане на § 100. Същевременно промените ще дадат възможност офицерите да бъдат освободени поетапно, всеки в годината на навършване на пределната си възраст и по този начин няма да се създаде кадрови вакуум, поради спецификата на заеманите длъжности.

Предложените промени не изискват допълнителни финансови разходи, а напротив - ще доведат до значителна икономия на средства в бюджета на държавата.

Не на последно място предложените промени ще дадат възможност максимално да се използва квалификацията и потенциала на военнослужещите, в които е инвестирано от страна на МО. По този начин ще бъдат отчетени интересите и на военната служба и на военнослужищите, които са най-големия и важен ресурс на отбраната на страната.

В крайна сметка и до този момент тези военнослужищи изпълняват тези длъжности и заслужават да довършат професионалната си кариера, а не да бъдат освобождавани едностранно, без това да допринесе за подобряване на отбраната.

**Автор:** Милен Юлиев (16.11.2022 10:48)

чл.65, ал.3, т.3 ППЗОВС

### **Изменения и допълнения в ППЗОВСРБ**

Предлагам следното изменение и допълнение на разпоредбата на чл. 65 от Правилника за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ППЗОВСРБ):

1. чл. 65, ал. 3, т. 3 от ППЗОВСРБ да се измени така:

„ 3. при постъпване на военнослужещ на обучение за придобиване на образователна и научна степен „ доктор” или придобиване на научна степен „доктор на науките”;

**Мотиви:** Изменението на текста на чл.65, ал.3, т.3 от ППЗОВСРБ ще позволи прецизиране на процедурата по сключване на допълнително споразумение с военнослужещи, които са приети за обучение за придобиване на образователна и научна степен „доктор”, независимо от формата на обучение (редовна, задочна, самостоятелна или дистанционна) или при придобиване на научна степен „доктор на науките”, и попадащи в обхвата на хипотезата на чл.145, ал.1 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, а именно когато се обучават за нуждите на Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия с цел повишаване на своята квалификация или придобиване на нова квалификация.

**Автор:** Цветан Параскевов (15.11.2022 12:09)

чл. 42

До края на 2020 г. съществуваше възможност еднократно по време на службата да не се взема предвид минималния срок по чл. 42 при назначаване на военнослужещ на длъжност. След отпадането ѝ се стигна до затруднения при назначаването на командири/началници на военни формирования, изискващи старши офицерски

звания, в случаите когато същите се уволняват по подаден рапорт, а останалите военнослужещи са преназначени на длъжности няколко месеца преди това. Не достатъчният брой старши офицери във военните формирования допълнително затруднява този процес. Така стои и въпроса с длъжностите за генерали.

В тази връзка би било добре да се преразгледат възможностите за допълване на § 3 от проекта на ПМС, с разпоредба (по подобие на § 43 от ПМС № 188/2011 г.), която да позволява на длъжностите командир/началник на военни формирования, изискващи старши офицерски звания и на длъжности за генерали, да може да се назначават военнослужещи, без да се изисква минималния престой на длъжност.

**Автор:** Вълчо Атанасов (14.11.2022 18:17)

Изменения и допълнения в ППЗОВСРБ

Предлагам изменения и допълнения в членове от ППЗОВСРБ, с които считам, че ще се прецизират определени разпоредби:

1. В **чл. 9, ал. 1, т. 3** след думите „учебните центрове“ да се добавят думите „или в професионалните сержантски (старшински) колежи“.

2. **Чл. 646** да се измени така:

„Чл. 646. Преминаването от академична длъжност на същата академична длъжност в друго висше училище или научна организация може да се извършва и без конкурс, с избор по решение на приемащото висше училище или научна организация и при условия и по ред, определени с правилниците им. По същия ред може да се осъществи преминаване на същата или на съответна академична длъжност и от чуждестранно висше училище или научна организация, които са признати и акредитирани от съответните за чуждата държава компетентни органи.“

По този начин текстът ще се синхронизира напълно с чл. 15, ал. 3 от Закона за развитието на академичния състав в Република България.

3. В **§ 17** от предложения проект на ПМС (**чл. 111а** от ППЗОВС) да се създадат и ал. 5 и 6:

„(5) За срока на провеждане на присъствените занятия и изпити, офицерите от академичния състав на военните академии, висшите военни училища и Института по отбрана „Проф. Цветан Лазаров“ приети в задочна форма на обучение за придобиване на образователно-квалификационна степен „магистър“ по специалността „Организация и управление на военни формирования на оперативно ниво“ от професионално направление „Военно дело“, ползват до една академична година за творческото си развитие по чл.55, ал.2 от Закона за висшето образование, като за тези периоди не им се възлага учебна заетост.“

(6) След приключване на присъствените занятия и изпити на военнослужещите по ал. 5 се прекъсва отпускът за творческо развитие.“

4. В **чл. 113** да се създаде ал. 6:

„(6) Офицерите, зачислени в редовна форма на обучение за придобиване на образователна и научна степен "доктор" във военна академия, висше военно училище или научен институт, се вземат в специален щат на министъра на отбраната за срока на обучението.“

5. В **чл. 117, ал. 4** след думите „Министерството на отбраната“ да се добавят думите „военните академии, висшите военни училища и научни организации,“.

6. В **§ 26** от Преходни и заключителни разпоредби на предложения проект на ПМС да се създаде т.3:

„3. **§ 21** относно чл.116б, ал.3, т.2, който влиза в сила от учебната 2025/2026 година.“

**Автор:** Милен Юлиев (03.11.2022 12:49)

чл.77, ал.5

В § 14 от проекта на ПМС\_ЗИД\_ППЗОВС е предвидено в чл.77 да се отмени ал. 5 - *Заповедта за прекратяване на договора за военна служба и освобождаване от военна служба се издава от министъра на отбраната или от оправомощено от него длъжностно лице не по-късно от 30 дни от датата на издаване на експертното решение или заключението по ал. 1.*

Съгласно чл. 16, ал.2 от НАРЕДБА № Н-6 от 13.02.2018 г. за военномедицинска експертиза - *Експертните решения по ал. 1 подлежат на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс в 14-дневен срок от съобщаването им пред съответния административен съд по постоянен адрес на посочения в акта адресат.*

Съответното обжалване отнема **години**, предвид възможността, която е дадена да се жали пред две инстанции.

Отмяната на ал.5 на чл.77 от ППЗОВСРБ създава проблем със **статута на военнослужещия** за времето от неговото освидетелстване, като негоден за военна служба, до момента на прекратяване на договора му за военна служба.

От една страна той е негоден за военна служба и не би следвало да изпълнява такава. От друга страна – договора му за военна служба не е прекратен.

Пред командирът на военното формирование стоят въпросите:

1. Какъв е статута на такъв военнослужещ и „какво да го прави“ ?
2. Ако нещо се случи с такъв военнослужещ в района на формирането? Чия ще е отговорността?
3. Защо ще му се изплаща възнаграждение, без да се полага труд?

Трябва с отделен акт ясно да бъде уреден **статута на военнослужещия** за времето от неговото освидетелстване, като негоден за военна служба, до момента на прекратяване на договора му за военна служба – **в специален щат, в неплатен отпуск, в служебен отпуск или др.**

**Автор:** ВМА ВМА (20.10.2022 14:07)

Изменения и допълнения на чл. 112, ал. 3 от ППЗОВСРБ

Предлагам следните изменения и допълнения на **чл. 112, ал. 3** от Правилника за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България:

„(3) Лицата по ал. 1 и ал. 2 могат да кандидатстват в конкурс за придобиване на клинична специалност във Военномедицинската академия най-рано три години след приемането им на военна служба, съответно след назначаването на длъжност.”

**Мотиви:** С това предложение се дава възможност на офицерите по ал. 2 да придобият военномедицински опит в реална военна среда във военните формирования и се подпомага надграждането на получените академични знания. Освен това се гарантира защита на инвестираните финансови средства и време при обучението им от страна на Министерството на отбраната. И не на последно място се осигурява възможност за конкурентно кариерно развитие на лицата по ал. 1 и ал. 2.

## История

**Начало на обществената консултация - 17.10.2022**

**Приключване на консултацията - 16.11.2022**

**Справка за получените предложения**

Справка или съобщение.

**Окончателен акт на Министерския съвет**

---